

עם השכינה, והוא תומך אותה, וסוד הדבר - וזרוע יהו"ה על מי נגלתה, ובו שבועת הגאלה. זהו שפתוב נשבע יהו"ה בימינו וזרוע עזו, ועוד, חי יהו"ה שכבי עד הבקר.

וְלָמָּה נִקְרָאת זְרוּעַ יְהוָה? משום שכך היד בו י, חמש אצבעות ה', הקנה של הימין שהוא הזרוע, ו' הכתף, בו ה', וזה העמוד האמצעי שנקשר בימין, להקים בו שכינה בגלות, ומשה שהוא הדמות של העמוד האמצעי, נאמר בו (ישעיה סו) מוליך לימין משה זרוע תפארתו. והוא בוקע את מי התורה לזרע אברהם, שהוא ימין, להיות לו שם עולם, ונקשר בה' של אברהם, שהוא חמשה חמשי תורה, ובה השתלם משה, ומיד פשהשתלם נגלתה עליו הימין, וזהו זרוע יהו"ה על מי נגלתה.

החמישי בנגון, משום שהנגון הזה עולות מננו כמה נגינות, עלמות מצד השמאל, שמשם רוח צפון היתה יורדת בכנור דוד והיה מנגן מאליו. זהו שפתוב והיה פנגן המנגן וגומר. ומשם יוצאים רעמים. זהו שפתוב ורעם גבורותיו מי יתבונן, ומשם רעה התרועעה הארץ בתרועעה, מצד של מטה כלפי חסד, מוט התמוטטה ארץ בתקיעה, פור התפוררה ארץ בשברים. באותו זמן שלשת האבות מתקשרים עם גבורה, ונצפים בה תרועה שברים תקיעה, ובהם רעה התרועעה וגומר, וזה יהיה בסוף הימים, וכל האותות הללו יהיו בארץ ישראל, משום ששם חברון, ששם קבורים האבות.

וְאִיהוּ בְּגִלוֹתָא עִם שְׂכִינְתָא, וְאִיהוּ תְּמִיד לָהּ, וְרָזָא דְמְלָה (ישעיה נג א) וזרוע יי' על מי נגלתה, וביה אומא דפורקנא, הדא הוא דכתיב (שם סב ח) נשבע יי' בימינו ובזרוע עזו, ועוד (רות ג א) חי יי' שכבי עד הבקר.

וְאִמְרֵי אֲתִקְרִי זְרוּעַ יְיָ, בְּגִין דְּכַף הַיָּד בִּיהַּ י', חמש אצבעאן ה', קנה דימינא דאיהו דרועא ו', כתף ביה ה', ודא עמודא דאמצעיתא דאתקשר בימינא, לאקמא ביה שכינתא בגלותא, ומשה דאיהו דיוקנא דעמודא דאמצעיתא, אומר ביה (ישעיה סג ב) מוליך לימין משה זרוע תפארתו, ואיהו בוקע מיא דאורייתא לגפי זרע אברהם דאיהו ימינא, למְהווי ליה שם עולם, (דף כח ע"ב) ואתקשר בה' דאברהם, דאיהו חמשה חמשי תורה, ובה אשתלם משה, ומיד דאשתלם אתגליא עליה ימינא, ודא הוא (ישעיה נג א) וזרוע יי' על מי נגלתה.

חֲמִשָּׁאָה בְּנִגּוּן, בְּגִין דְּהֵאֵי נִיגוּן סָלִיק מְנִיָּה כְּמָה נְגִינּוֹת, עוֹלִימָן מִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא, דְּמִתְמָן רִיחַ צְפוּן הָוָה נַחְתָּא בְּכִנּוֹר דְּדוֹד וְהָוָה מְנַגֵּן מְאֵלִיו, הָדָא הוּא דְכָתִיב (מלכים ב ג טו) וְהָיָה פְּנֵגֶן הַמְּנַגֵּן וְגוֹמֵר.

וּמִתְמָן רְעָמִין נְפָקִין, הָדָא הוּא דְכָתִיב (איוב כו יד) וְרַעַם גְּבוּרוֹתָיו מִי יִתְבּוֹנֵן, וּמִתְמָן (ישעיה כד יט) רְעָה הִתְרַעְעָה הָאָרֶץ בְּתַרְעוּעָה, מִסְטָרָא דְמָטָה כְּלָפֵי חֶסֶד, מוֹט הִתְמוֹטְטָה אָרֶץ בְּתַקִּיעָה, פּוֹר הִתְפּוֹרְרָה אָרֶץ בְּשִׁבְרִים, בְּהָוָה זְמַנָּא תֵּלֵת אֲבָהִין מִתְקַשְׂרִין בְּגְבוּרָה, וְאִתְעַבְּדוּ בְּהָ תַרְעוּעָה שְׁבָרִים תְּקִיעָה, וּבְהוּן רְעָה הִתְרַעְעָה וְגוֹמֵר, וְדָא יְהֵא כְּסוּף יוֹמִיא, וְכָל אֲתִין אֵלִין בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל יְהוּן, בְּגִין דְּתַמָּן חֲבֵרוֹן דְּאֲבָהִין תַּמָּן קְבוּרִים.

הששי הללויה הללויה וְזָה ה'ו', עָלוּ נֶאֱמַר לַיַּל שְׁמוֹרִים הוּא לַיהוָה, וְזָהוּ הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וְסוּד הַדְּבָר - הַשְּׁמִיעוּ הַלְלוּ, וְאָמְרוּ הוֹשַׁע יְהוָה אֵת עַמּוֹךְ אֶת שְׂאֲרֵית יִשְׂרָאֵל, לְקַיִּים אֶת הַפְּתוּב מִיָּמֵי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת.

וְסוּד הַדְּבָר - מ"ה ש"הִיזָה ה"וּא ש"יִהְיֶה, וְבוּ מ"מְכוֹן ש"בְּתוֹ ה"שְׁגִיחַ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא הַדְּמוּת שֶׁל הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי. בְּאוֹתוֹ זְמַן מִתְקַיִּים סוּד הַמְּשָׁנָה שְׁאֲמַר, אוֹכְלִין כָּל אַרְבַּע וְתוֹלִין כָּל חֶמֶשׁ, שֶׁהֵינּוּ הָאֶלֶף הַחֲמִישִׁי, וְשׁוֹרְפִים בְּתַחֲלַת שֵׁשׁ, שֶׁהוּא הָאֶלֶף הַשְּׁשִׁי.

וְכִרְי שְׁלֵא יִפְרִידוּ בֵּין שֵׁשׁ, שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וּבֵין שִׁבְעָה, שֶׁהִיא בַּת זִוְגוֹ, צְרִיף לְבַעַר שְׂאֹר וְחֶמֶץ, שֶׁהֵם עֶרֶב רֶב, שְׁלֵא יִרְאוּ בֵּין שֵׁשׁ, שֶׁהוּא ו', וּבֵין שִׁבְעָה, שֶׁנֶּאֱמַר בַּהּ שִׁבְעָה בַּיּוֹם הַלְּלִיתִךָ, מִשּׁוּם שֶׁעֶרֶב רֶב הַפְּרִידוּ בֵּין שֵׁשׁ לְשִׁבְעָה בְּמִתְּן תּוֹרָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיֵּרָא הָעַם פִּי בִשֵׁשׁ מִשָּׁה, וַיִּפְרְשׁוּהוּ בִשֵׁשׁ בִּשְׁשֵׁ הַשְּׁעוֹת הַלְלוּ עֲשׂוּ אֶת הַעֲגָל, וְהַפְּרִידוּ בֵּין ו"ה, שֶׁהֵם שֵׁשׁ לְשִׁבְעָה, כִּף יִפְרִיד אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בֵּין שֵׁשׁ לְשִׁבְעָה.

שְׁבַגְדָּרִים הֵיטָה מִצֵּה פְרוּסָה לְחֵם עֲנִי, עֲנִי וְדַאי, וּבְאוֹתוֹ זְמַן תִּהְיֶה שְׁלֵמָה, כְּמוֹ שֶׁחֲבַרְתָּה שֶׁהִיא מִצֵּה שְׁלֵמָה. זֶהוּ שֶׁכְּתוּב וְהִזָּה אֹר הַלְּבָנָה כְּאֹר הַחֲמָה, וְלָמָּה הֵיטָה מִצֵּה פְרוּסָה? מִשּׁוּם שֶׁהַסְּתַלַּק מִמֶּנָּה ו', הַרְגַל שְׁלָה, לְהֵיוֹת בּוּ כְּמוֹ מִצְוָה, וּמִצֵּה פְרוּסָה נִשְׁאָרָה ד', וּמִשּׁוּם זֶה מִצֵּה פְרוּסָה ד', מִצֵּה שְׁלֵמָה ה',

פְרוּסָה ד', מִצֵּה שְׁלֵמָה ה', וּבִגִּין דָּא אֲמַרִּין הַלֵּל גְּמוּר וְהַלֵּל שְׁאִינוּ

שְׁתִּיתָא הַלְלוּיָהּ הַלְלוּיָהּ וְדָא ה"ו, עָלֶיהָ אֲתָמַר (שְׁמוֹת יב מ"ב) לַיַּל שְׁמוֹרִים הוּא

לַיַּי, וְדָא אִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, וְרָזָא דְמִלָּה (יִרְמִיָּה ל"א ו') הַשְּׁמִיעוּ הַלְלוּ, וְאָמְרוּ הוֹשַׁע יְי' אֶת עַמּוֹךְ אֶת שְׂאֲרֵית יִשְׂרָאֵל, לְקַיִּים קָרָא (מִיכָה ז טו') כִּימֵי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת.

וְרָזָא דְמִלָּה (קֹהֶלֶת א ט) מ"ה ש"הִיזָה ה"וּא ש"יִהְיֶה, וּבִיָּה (תְּהִלִּים ל"ג י"ד) מ"מְכוֹן ש"בְּתוֹ ה"שְׁגִיחַ, בְּגִין דְּאִיהוּ דִּיוֹקְנָא דְעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אֲתַקִּיִּים רָזָא דְמִתְנִיתִין דְאָמַר אוֹכְלִין כָּל אַרְבַּע, וְתוֹלִין כָּל חֶמֶשׁ דִּהֵינּוּ אֶלֶף חֲמִשָּׁאָה, וְשׁוֹרְפִין בְּתַחֲלַת שֵׁשׁ דְּאִיהוּ אֶלֶף שְׁתִּיתָאָה.

וּבִגִּין דְּלֵא יִפְרִישׁוּ בֵּין שֵׁשׁ דְּאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא, וּבֵין שִׁבְעָה דְּאִיהוּ בַּת זִוְגִיָּה, צְרִיף לְבַעַרָא שְׂאֹר וְחֶמֶץ דְּאִינוּן עֶרֶב רֶב, דְּלֵא יִתְחַזְּיִין בֵּין שֵׁשׁ דְּאִיהוּ ו', וּבֵין שִׁבְעָה דְאֲתָמַר בַּהּ (שֵׁם קִיט קס"ד) שִׁבְעָה בַּיּוֹם הַלְּלִיתִךָ, בְּגִין דְּעֶרֶב רֶב אֲפִרִישׁוּ בֵּין שֵׁשׁ לְשִׁבְעָה בְּמִתְּן תּוֹרָה, כְּמָה דְאֵת אָמַר (שְׁמוֹת ל"ב א) וַיֵּרָא הָעַם פִּי בִשֵׁשׁ מִשָּׁה, וְאוֹקְמוּהוּ בִשֵׁשׁ, בְּאֶלִּין שִׁית שְׁעִתִּין עֲבָדוּ יַת עֲגָלָא, וְאֲפִרִישׁוּ בֵּין ו"ה דְּאִינוּן שֵׁשׁ לְשִׁבְעָה, הֵכִי יִפְרִישׁ לֹזַן קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא בֵּין שֵׁשׁ לְשִׁבְעָה.

דְּבִגְיִיחוּ הוֹת מִצֵּה פְרוּסָה לְחֵם עֲנִי עֲנִי וְדַאי, וּבְהֵהוּא זְמַנָּא תִּהְיֶה שְׁלֵמָה כְּגוֹנוֹנָא דְחֲבַרְתָּה דְאִיהוּ מִצֵּה שְׁלֵמָה, הַדָּא הוּא דְכְּתִיב (יִשְׁעִיָּה ל"ב) וְהִזָּה אֹר הַלְּבָנָה כְּאֹר הַחֲמָה, וְאֲמַאי הוֹת מִצֵּה פְרוּסָה, בְּגִין דְאֲסִתְלַק מִנָּה ו' רְגַל דִּילָהּ לְמַהוּי בִּיָּה כְּמִצְוָה, וּמִצֵּה פְרוּסָה אֲשֶׁתְּאֲרַת ד', וּבִגִּין דָּא מִצֵּה